

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de contravenientul SRL „Apartament Confortabil”, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2018, în cauza contravențională intentată în privința SRL „Apartament Confortabil”

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 05.12.2017-04.04.2018;
2. Instanța de recurs: 02.05.2018-04.06.2018.

CONSTATĂ:

1. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 04 aprilie 2018, a fost anulat procesul verbal cu privire la contravenție Nr. 18/130 Seria JC Nr.000011 din 01.12.2017, întocmit de către Serviciul Arhitectură a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, pe contravenția, prevăzută de 179 Cod contravențional în privința S.R.L. „Apartament Confortabil” cu încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința S.R.L. „Apartament Confortabil”. A fost încetat procesul contravențional de învinuire a S.R.L. „Apartament Confortabil” în comiterea faptei contravenționale, prevăzute de art. 179 Cod contravențional.

2. Pentru a pronunța hotărârea instanța a constatat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție Nr.18/130 Seria JC Nr.000011 din 01.12.2017, întocmit de către șeful Serviciului Arhitectură a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, Iurie Casap, în perioada 28.08.2017 - noiembrie 2017 în or. Chișinău, str. Burebista, 22, persoana juridică SRL „Apartament Confortabil” în continuu construiește în mod neautorizat, un bloc cu multe nivele, fapt ce contravine art. 22 alin.(1) lit. b) al Legii nr.721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții și Legea nr.163 din 09.07.2010 cu privire la autorizare lucrărilor de construire, odată ce lucrările de construcție au fost sistate conform Prescripției Nr.8 din 21.11.2017 până la prezentarea Autorizației de Construcție, iar prevederile prescripției fiind ignorate.

Astfel, acțiunile SRL „Apartament Confortabil” au fost încadrate juridic în baza art. 179 Cod Contravențional, adică „Construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente” solicitându-se, astfel aplicarea față de SRL „Apartament

Confortabil” a sancțiunii în mărime de la 240 la 300 unități convenționale, cu demolarea lucrărilor la construcția ridicată.

La 04 decembrie 2017, materialele acumulate au fost remise în baza art. 395 Cod Contravențional pentru examinare în fond Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Ulterior, la 15 decembrie 2017 în instanță a parvenit și contestația S.R.L. „Apartament Confortabil” prin intermediul reprezentantului, administratorului Gratii Artur împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Nr.18/130 Seria JC Nr.000011 din 01.12.2017, întocmit de către Serviciul Arhitectură a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău pe faptul comiterii contravenției, prevăzute de art.179 Cod contravențional, cu încetarea procesului - verbal cu privire la contravenție, pe motiv că la emiterea procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator Casap Iurie nu a consemnat datele și faptele indicate în art.443 alin.(1) Cod Contravențional.

3. Hotărârea a fost atacată cu recursuri de către avocatul Bîrcă Ludmila în interesele Grișcenco Tamara, Grișcenco Sergiu și Grișcenco Alexandru, de Pretura sectorului Botanica și de recurenții Grișcenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi și Corobțov Tatiana.

3.1. Avocatul Bîrcă Ludmila în interesele Grișcenco Tamara, Grișcenco Sergiu și Grișcenco Alexandru, a solicitat casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 04.04.2018 și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță de către alt complet de judecată.

În motivare a invocat ilegalitatea hotărârii, deoarece instanța nu a luat în considerare că la caz s-a constatat cu certitudine că de către SRL „Apartament confortabil” la începutul lunii noiembrie 2016 au fost demarate lucrări de construcție a unui bloc locativ pe str. Burebista nr. 22, în lipsa autorizației de construcție, prin urmare hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și anume, instanța de fond încetează procesul contravențional în privința SRL „Apartament confortabil” fără a-și motiva soluția adoptată prin prisma explicațiilor părților (făptuitorului și părții vătămate) cât și a probelor anexate la materialul contravențional prezentat de agentul constatator.

Totodată, apărarea, studiind procesul verbal cu privire la contravenție, a menționat că, actul întocmit conține suficiente date despre persoana în privința căreia a fost întocmit, în speță nu sunt și nici nu au fost invocate careva dubii referitor la identificarea făptuitorului, suficiente probe ce dovedesc vinovăția contravenientului. Prin urmare constatarea reținută de instanța de fond că actul contravențional nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443 Cod Contravențional, este pripită.

În opinia recurentului, instanța de judecată, reieșind din prevederile art. 3, alin. (1) și (5) Cod contravențional, urma să aplice față de contravenient sancțiunea contravențională care era prevăzută de lege la 01.12.2017, deoarece fapta contravențională a fost constatată la data de 01.12.2017.

3.2. Pretura sectorului Botanica a solicitat casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță de către alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, instanța, luând în considerare toate probele prezentate, constată cu certitudine săvârșirea de către intimat a contravenției prevăzută de art. 179 Cod Contravențional, dar ulterior, din considerente necunoscute de recurent, instanța

desconsideră proba principală, și anume procesul-verbal cu privire la contravenție, ca ulterior sa-l declare nul, și respectiv încetează procesul contravențional.

Totodată, recurentul a menționat că, este de neînțeles motivul care a stat la baza anulării procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 18/130 Seria JC nr.000011 din 01.12.2017, adică lipsa Extrasului din Registrul Bunurilor Imobile care dovedește dreptul de proprietate asupra terenului, or, agentul constatator nu poate ieșind la fața locului avea cu el toate extrasele din registrul menționat. Agentul constatator s-a prezentat la locul sesizării, a constatat contravenția și a întocmit procesul-verbal respectiv. Ulterior a solicitat Serviciului Teritorial Cadastral Chișinău eliberarea Extrasului, care a fost prezentat, fapt confirmat și de instanță. Aceiași situație este și în privința faptului invocat de instanță privitor la ne prezentarea de către agentul constatator a contractelor de antrepriză sau de societate civilă. Acestea nici nu pot fi dobândite de agentul constatator dat fiind faptul că: ele nu au fost prezentate de contravenient, care nu este receptiv la nici o solicitare din partea organelor statului, și cel mai probabil nici nu există.

La fel, a atras atenția și la faptul că, în privința contravenientului s-au mai făcut prescripții privind sistarea lucrărilor de construcție neautorizată, și întocmit procese-verbale cu privire la contravenție, astfel că, *de facto*, făptuitorul era identificat, prin urmare, motivul necunoașterii acestuia nu este concludent.

3.3. Recurenții Grișenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi și Corobțov Tatiana au solicitat casarea integrală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță de către alt complet de judecată pentru administrarea de noi probe suplimentare.

În motivare au invocat următoarele motive:

– instanța de judecată în motivarea hotărârii judecătorești din 04.04.2018 a luat o poziție unilaterală și anume motivează numai nevinovăția contravenientului SRL „Apartament Confortabil”, or instanța de fond motivează doar poziția contravenientului din punct de vedere legal, invocând doar articolele și legislația care ar fi mai oportună în dezvinovățirea faptei săvârșite continuu pe parcursul anilor 2017-2018 de către contravenientul SRL „Apartament Confortabil”;

– instanța de fond nu a apreciat probele părților vătămate, nu a motivat și nu a luat în vedere că Declarațiile părților vătămate Grișenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi, Grișenco Tamara și Horubtov Tatiana indică direct la faptul încălcărilor produse de către contravenientul SRL „Apartament Confortabil” și la vinovăția ultimului în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 179 CC RM;

– de asemenea, instanța de fond nu a dat apreciere nici probelor prezentate de către agentul constatator, care indică direct la faptul descris în procesul verbal al încălcării art.179 CCRM;

– nu a luat în vedere comportamentul dolosiv al contravenientului SRL „Apartament Confortabil”, care nu a dorit și a ignorat să prezinte agentului constatator documentele solicitate prin prescripția nr.8 din 21.11.2017 /Autorizația de Construcție/. De asemenea contravenientul a ignorat să prezinte Autorizația de Construcții și alte documente legale solicitate de agentul constatator și părțile vătămate în ședințele de judecată, ceea ce denotă că contravenientul nici nu are actele pentru

construcția ridicată pe str. Burebista 22; mun. Chișinău, în regulă, astfel instanța de fond a omis această probă fără a fi motivată în hotărârea sa;

– faptul că agentul constator nu a certificat în modul corespunzător imaginile foto și înscrisurile de la f.d.48-49, nu este temei pentru a considera că fapta ilegală săvârșită de SRL „Apartament Confortabil” nu a avut loc și ca urmare a acestei fapte săvârșite pe parcursul anilor 2017-2018 în continuu suferă părțile vătămate și pe viitor vor suferi aceste părți vătămate prin deteriorarea caselor lor particulare care sunt probate prin acte de expertize și fotografii ce pot fi prezentate suplimentar la reexaminarea cazului în instanța de fond;

– fotografiile anexate la recurs demonstrează evident faptul că construcția ilegală ridicată de către contravenientul SRL „Apartament Confortabil”, începând cu etajul 3 atârână în spațiul proprietății părților vătămate și astfel părților vătămate li se îngrețește dreptul lor legal de a se deplasa prin curtea casei sale proprietate privată/deoarece de la etajele construcției etajate nelegal/ se aruncă gunoi, bucăți de cărămidă, ciment, iar când vor locui noii locatari în casa etajată, în permanență părțile vătămate vor fi sub vizorul acestor locatari din apartamente;

– de asemenea părților vătămate li se îngrețește dreptul de exploatare a caselor lor de jur împrejur, deoarece spațiul de cel puțin 2 metri de la hotarul imobilelor n-a fost respectat în cazul dat.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2018 au fost admise recursurile declarate, casată hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 04 aprilie 2018 și remisă cauza respectivă la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău (sediul Central), în alt complet de judecată.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovătesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre contrară circumstanțelor și probelor anexate la dosar, nefiind motivată concluzia expusă asupra cauzei.

Astfel, analizând materialele cauzei, instanța de recurs a reținut, că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă argumentelor contestației și circumstanțelor de fapt.

În această ordine de idei, instanța de recurs a menționat că, prima instanță deși verifică legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție Nr.18/130 Seria JC Nr.000011 din 01.12.2017, se contrazice în concluzia luată și apreciază contrar circumstanțelor cauzei faptul, că procesul verbal nominalizat nu întrunește condițiile prevăzute la art.443 alin.6) Cod Contravențional.

Astfel, instanța de fond deși invocă precum că, la caz deși la citarea de către agentul constator Casap Iurie pe reprezentantul S.R.L. „Apartament Confortabil” de a se prezenta la data de 20.11.2017 ora 14:00 min. pentru a concretiza datele privind

legalitatea lucrărilor de construcție executate pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista 22, reprezentantul S.R.L. „Apartament Confortabil” a refuzat să se prezinte, considerând că pe faptul dat a fost deja urmărit și acest fapt ar contravine art.9 alin.(2) Cod contravențional, considerând că agentul constatator a întocmit procesul verbal în lipsa acestuia.

Or, prima instanță nu a luat în considerare că reprezentantul intimatului cu rea credință nu s-a prezentat la întocmirea procesului verbal, fapt confirmat nu doar de un singur martor.

De asemenea, instanța de recurs a constatat la caz, că instanța de judecată în motivarea hotărârii judecătorești motivează numai aspecte generale în favoarea contravenientului S.R.L. „Apartament Confortabil”, însă aceasta nu a luat în considerație declarațiile părților în proces deși le expun factologic, probele prezentate la materialele cauzei cât și solicitările părților în proces de a administra probe suplimentare pe care nu le poate prezenta agentului constatator, partea vătămată, ci doar reprezentantul S.R.L. „Apartament Confortabil”.

Astfel, Colegiul Penal al Curții de Apel a considerat necesar de a remite la o nouă examinare dosarul respectiv, indicând obligația instanței de fond să aprecieze probele părților vătămate și anume declarațiile părților vătămate Grișenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi, Grișenco Tamara și Corobțov Tatiana, care indică direct la faptul încălcărilor produse de către intimata S.R.L. „Apartament Confortabil” și la vinovăția ultimei în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 179 CC RM; să dea apreciere probelor prezentate de către agentul constatator, care indică direct la faptul descris în procesul verbal al încălcării art.179 CCRM; să se expune asupra acțiunilor reprezentantului S.R.L. „Apartament Confortabil” în acest proces, care nu a dorit și a ignorat să prezinte agentului constatator documentele solicitate prin prescripția nr.8 din 21.11.2017 /Autorizația de Construcție/, or să solicite să fie administrate aceste probe la o nouă examinare, și anume documente legale solicitate de agentul constatator și părțile vătămate în ședințele de judecată, or la caz instanța de fond nu s-a expus asupra acestor circumstanțe; să aprecieze faptul, dacă la caz este necesar ca agentul constatator să certifice în modul corespunzător imaginile foto și înscrisurile de la (f.d.48-49) și dacă aceasta constituie sau nu temei pentru a considera faptul contravenției săvârșită de S.R.L. „Apartament Confortabil”, or recurenții la caz invocă, că pe parcursul anilor 2017-2018 în continuu suferă și pe viitor vor suferi prin deteriorarea caselor lor particulare care sunt probate prin acte de expertize și fotografii ce pot fi prezentate suplimentar la reexaminarea cazului în instanța de fond, or instanța de fond urmează să asigure administrarea probelor în acest sens; să aprecieze în calitate de probe și Fotografiile anexate la recurs, să aprecieze dacă acestea demonstrează faptul construcției ilegale ridicate de către contravenientul S.R.L. „Apartament Confortabil”, inclusiv cu aprecierea unui specialist în domeniu, or recurenții la caz invocă, că începând cu etajul 3 atârână în spațiul proprietății părților vătămate și astfel părților vătămate li se îngrădește dreptul lor legal de a se deplasa prin curtea casei sale proprietate privată/deoarece de la etajele construcției etajate nelegal/se aruncă gunoi., bucăți de cărămidă, ciment, iar când vor locui noii locatari în casa etajată, consideră ei că în permanență părțile vătămate vor fi sub vizorul acestor locatari din apartamente.

Mai mult, recurenții la caz invocă și faptul că părților vătămate li se îngreșește dreptul de exploatare a caselor lor de jur împrejur, deoarece spațiul de cel puțin 2 metri de la hotarul imobilelor n-a fost respectat în cazul dat, or, la caz toate aceste circumstanțe urmează a fi verificate de către instanța de fond.

6. Decizia este atacată cu recurs în anulare de către contravenientul SRL „Apartament Confortabil”, care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse recursurile declarate de avocatul Bîrcă Ludmila în interesele Grișcenco Tamara, Grișcenco Sergiu și Grișcenco Alexandru, de pretorul Rațoi Oleg, ca fiind inadmisibile, din motivul că acesta nu întrunește condițiile art.473 alin. (1) lit.c) Cod contravențional pentru adoptarea deciziei de rejudecarea cauzei în prima instanță, iar recursul declarat de Grișcenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi și Corobțov Tatiana, ca fiind tardiv, cu menținerea hotărârii primei instanței din 04 aprilie 2018.

În motivare indică faptul că, instanța de recurs nu s-a expus motivat asupra argumentelor invocate în referința depusă de către reprezentantul SRL „Apartament Confortabil”, Rurac Ernest, la 21 mai 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău.

Astfel, recurentul consideră, că instanța de recurs, prin neexaminarea argumentelor indicate în referință, a încălcat dreptul contravenientului la un proces echitabil, garantat de art.6§1 CEDO.

7. Avocatul Bîrcă Ludmila și Grișcenco Tamara au depus referință privind opinia sa asupra recursului în anulare declarat de către contravenientul SRL „Apartament Confortabil”, solicitând respingerea acestuia, ca fiind inadmisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2), 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, și anume hotărârile irevocabile de condamnare, de

achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală –adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia, prin care au fost examinate recursurile declarate de către avocatul Bîrcă Ludmila în interesele Grișcenco Tamara, Grișcenco Sergiu și Grișcenco Alexandru, de Pretura sectorului Botanica și de Grișcenco Sergiu, Petica Nicolai, Petica Ivan, Petica Liubovi și Corobțov Tatiana împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 04 aprilie 2018, adoptată în cauza contravențională intentată în privința SRL „Apartament Confortabil”, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin.(1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, deci, recursul în anulare declarat împotriva unei asemenea decizii este inadmisibil, deoarece hotărârea dată nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Astfel, reieșind din prevederile art. art. 455 alin. (2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat de contravenientul SRL „Apartament Confortabil”, din motiv că nu îndeplinește cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 456, art.432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de contravenientul SRL „Apartament Confortabil” împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2018, în cauza contravențională intentată în privința SRL „Apartament Confortabil”, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **11 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor